HORSENS KOMMUNES

SAMMENHÆNGENDE PLAN FOR VEJLEDNING

Udarbejdet af Ungdomscenter Horsens, juli 2021

Senest opdateret juni 2026

"Der er brug for et samlet program, som skal bidrage til at sikre, at alle elever i grundskolen præsenteres for en systematisk, koordineret og struktureret indsats, hvor undervisningsbaserede udskolingsaktiviteter og vejledning kobles tæt sammen. Det er vigtigt for alle elever at møde en tidlig og alsidig introduktion til ungdomsuddannelserne. Det er deres fremtid, det handler om" (UVM, 2021).

Indholdsfortegnelse

1. Indledning 1
2. Læsevejledning 2
3. Organisering 3
4. Den gode overgang - fra folkeskole til ungdomsuddannelse 4
5. Strategi for flere unge i erhvervsuddannelse 5
6. Uddannelse og job samt vejledningsaktiviteter 5
7. Årsoversigt 8
8. Forældreinvolvering 8
9. Ungeområdets udviklingsplan og status 9
10. Evalueringer og undersøgelser 9

1. Indledning

Med den politiske aftale "Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden" fra 2018 blev det aftalt, at alle kommuner skal have en sammenhængende plan for vejledningen i deres kommune.

Med afskaffelsen af uddannelsesparathedsvurderingen pr. 1. august 2024, jf. Lov om ændring af lov om kommunal indsats for unge under 25 år og forskellige andre love, skærpes flere af de indholdsmæssige krav til den sammenhængende plan, og planen udvides til også at omfatte vejledningsaktiviteter i 7. og 10. klasse.

Hovedformålet med den sammenhængende plan er at sikre en systematisk, koordineret og sammenhængende vejledningsindsats for alle elever i grundskolen. Den sammenhængende plan skal sørge for, at vejledningsaktiviteterne ses som delkomponenter i en samlet indsats – både af kommunen, som skal sikre gennemførelsen af aktiviteterne, og af elever og forældre, som skal opleve, at der er tydelig sammenhæng mellem de forskellige vejledningsaktiviteter, undervisningen og valg af uddannelse. Indsatserne i den sammenhængende plan skal kort sagt give eleverne et oplyst grundlag at træffe valget om uddannelse på. Den sammenhængende plan skal desuden sikre samarbejdet mellem skolen, eleven, forældrene og ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Et andet centralt formål med den sammenhængende plan er at sikre, at kommuner og skoler iværksætter en målrettet skole- og vejledningsindsats over for elever, som har brug for den.

De vigtigste målgrupper for planen er eleverne i 7., 8., 9. og 10. klasse og deres forældre. Planen er således en fælles plan for vejlednings- og afklaringsaktiviteter for alle kommunens elever i 7.-10. klasse og ikke en individuel vejledningsplan for hver enkelt elev.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at den sammenhængende plan udarbejdes, og det er kommunerne og skolerne, gennem skolelederne, lærerne og vejlederne, der skal få planen til at leve. Skoleledere, lærere og vejledere har til opgave at tilrettelægge skoledagen, så elever og forældre får en oplevelse af, at vejledningsaktiviteterne, der skal støtte elevens nysgerrighed og sikre god overgang til ungdomsuddannelserne, spiller naturligt ind i skolens dagligdag.

I kommunerne kan unge gennem Den kommunale ungeindsats (KUI) få vejledning om ungdomsuddannelse og fremtidigt erhverv, når de går i grundskole eller er under 25 år og ikke har en ungdomsuddannelse. I Horsens Kommune er det Ungdomscentret, der er kommunens ungeindsats. Ungdomscentret har pligt til i samarbejde med ungdomsuddannelserne og grundskolerne at skabe den gode overgang for unge, der starter direkte i ungdomsuddannelse. Det er endvidere Ungdomscentrets opgave at foretage individuelt tilpassede aftaler og planer med de unge, som ikke er i stand til at starte ungdomsuddannelse umiddelbart efter folkeskolen.

Uddannelsesvejlederne yder vejledning til elever i folkeskolens 7.-10. klasser. De giver kollektiv vejledning, gruppevejledning og individuel vejledning, ligesom de formidler og koordinerer udsendelsen af elever i introduktions- og brobygningsforløb i 8.-10. klasse. De giver også vejledning til andre unge under 30

år, som enten ikke er i gang med/har afsluttet en ungdomsuddannelse eller som ikke er i job på mindst 20 timer om ugen.

I Ungdomscenter Horsens er der åben vejledning, da det altid er muligt at komme forbi Ungdomscentrets indgang eller kontakte en uddannelsesvejleder.

Alle unge i Horsens Kommune, som er gået ud af folkeskolen og ikke har en ungdomsuddannelse, bliver kontaktet af KUI Horsens med tilbud om vejledning.

I Horsens Kommune er det grundskolevejlederne, der forestår vejledningen af alle elever i 7.-10. klasse – det gælder både folkeskoler, fri- og privatskoler samt segregerede tilbud. Nærværende plan for vejledning er dermed henvendt til alle elever og forældre i Horsens Kommune. I og med at uddannelses- og jobaktiviteter i Horsens Kommune allerede starter i 0. klasse, kan dele af denne plan være relevant for alle klassetrin, men hovedvægten er som beskrevet på udskolingen.

Nærværende plan er tilgængelig på Ungdomscenter Horsens' hjemmeside sammen med alle andre relevante dokumenter, der berører vejledningsindsatsen, uddannelsesvalget og overgangen til ungdomsuddannelser.

2. Læsevejledning

Horsens Kommunes sammenhængende plan for vejledning er placeret i Google Docs, således at det er muligt løbende at revurdere og videreudvikle den. Ligeledes er der i planen anvendt mange links til allerede eksisterende materialer for at undgå, at beskrivelser skal opdateres flere steder ved ændringer, samt sikre at elever, lærere, forældre og ungdomsuddannelser ikke bliver i tvivl om, hvor de kan finde den information, de søger.

Nærværende plan består derfor af relativt korte beskrivelser samt få modeller og skemaer, da disse allerede er tilgængelige på blandt andet Ungdomscentrets hjemmeside samt i forskellige dokumenter udarbejdet af Horsens Kommune. På baggrund heraf, fungerer planen som udgangspunkt som et komprimeret og samlet overblik over Horsens Kommunes vejledningsindsats, hvor det samtidigt er muligt at finde alle relevante links til uddybende beskrivelser.

Planen er bygget op således, at der først og fremmest er en kort beskrivelse af Horsens Kommunes organisering og historik på uddannelsesområdet. Dette for at give et indblik i, hvorfor og hvordan grundlaget blev skabt til det store fokus, der i dag er i Horsens Kommune på vejledningsindsatsen og arbejdet med elevernes overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse.

Dernæst følger en beskrivelse af forskellige procedurer, som er lavet for at kvalificere arbejdet med de unges uddannelsesvalg. Horsens Kommunes strategi for flere unge i erhvervsuddannelse præsenteres, da dette område har et særligt politisk fokus samtidigt med, at mange initiativer i forbindelse med vejledning og uddannelse og job, står beskrevet og uddybet heri.

For at give et indblik i de mange uddannelses- og job samt vejledningsaktiviteter, som eleverne oplever i Horsens Kommune, illustreres disse i et skema og deles

endvidere op i lovbundne, kommunale og skolebestemte aktiviteter. Ungdomscentrets samarbejdspartnere og forældre involveres på forskellig vis i forbindelse med vejledningsaktiviteter, bl.a. via en kalender, årsoversigt og diverse sider, hvor de kan finde mere information.

Slutteligt beskrives det, hvordan Horsens Kommune laver udviklingsplaner samt evalueringer og undersøgelser, der tilsammen skal være med til at kvalitetssikre arbejdet med de forskellige vejledningsaktiviteter samt de unges uddannelsesvalg.

3. Organisering

Horsens Kommune har organiseret forskellige uddannelsesfora, der tilsammen har til formål at løfte uddannelsesniveauet i Horsens.

HORSENS ALLIANCEN består af repræsentanter fra det lokale erhvervsliv, faglige organisationer, uddannelsesinstitutioner og kommunen. I alliancen samles det strategiske samarbejde om beskæftigelse, erhverv og uddannelse.

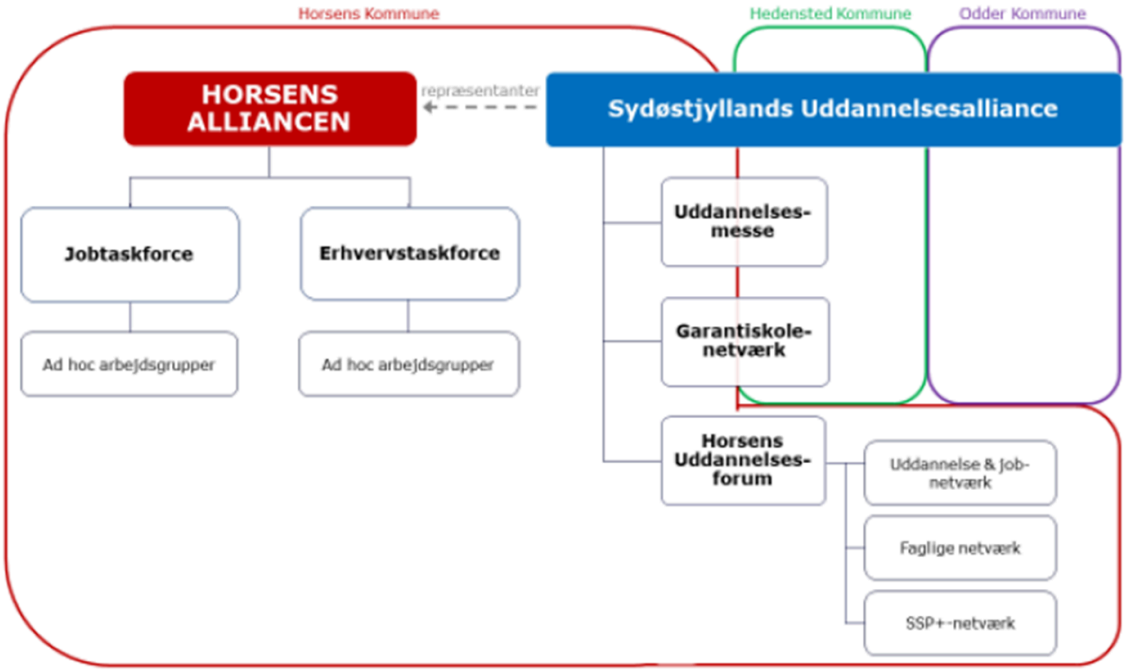
Sydøstjyllands Uddannelsesalliance er en videreførelse af Horsens Uddannelsesråd, som blev etableret første gang i 1993 og siden har eksisteret i forskellig form. Sydøstjyllands Uddannelsesalliance er organiseret under HORSENS ALLIANCEN og er et uddannelsespolitisk og strategisk mødeforum for ungdoms- og videregående uddannelser, borgmestre og fagdirektører i Horsens, Hedensted og Odder kommuner. Formålet med Sydøstjyllands Uddannelsesalliance er at styrke det uddannelsespolitiske samarbejde på tværs af uddannelsesinstitutionerne og de tre kommuner samt styrke kvaliteten i ungdomsuddannelserne i de tre kommuner. Samarbejdet har eksempelvis afstedkommet forskellige aktiviteter, såsom:

- Uddannelsesmesse
- Horsens som attraktiv uddannelsesby
- Garantiskolenetværket

Uddannelsesforum er organiseret under Sydøstjyllands Uddannelsesalliance og er et operativt mødeforum med ledelsesrepræsentanter fra grundskoler og ungdomsuddannelser, skolechef og ungechef. I Uddannelsesforum er fokus på at skabe sammenhæng for alle unge mellem grundskole og ungdomsuddannelse – fokus er både på den store gruppe, der går direkte i uddannelse, men også på de unge, der har udfordringer og som af den ene eller anden årsag har svært ved at komme videre i uddannelse. Uddannelsesforum har fokus på samarbejdet mellem grundskoler, KUI, forberedende uddannelsestilbud, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser med henblik på at skabe øget sammenhæng, kontinuitet og perspektiv samt bedre overgange blandt uddannelserne.

Der oprettes løbende ad hoc arbejdsgrupper under Uddannelsesforum, eksempelvis med fokus på den gode overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse, det timeløse emne Uddannelse og Job, STEAM, etc.

Se organisering af HORSENS ALLIANCEN i figur 1 nedenfor.

Figur 1 – Organisering af HORSENS ALLIANCEN

4. Den gode overgang - fra folkeskole til ungdomsuddannelse

Det er Horsens Kommunes mål, at alle unge får en uddannelse og et job og bliver en del af fællesskabet. Et vigtigt skridt på vejen til det, er at alle unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. For at lykkes med det, skal vi sikre, at alle unge får en god overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse. Dét at skabe gode overgange, er en fælles opgave, der begynder i folkeskolen og fortsætter på ungdomsuddannelsen.

Uddannelsesforum (folkeskolerne, Learnmark 10, ungdomsuddannelserne og Ungdomscenter Horsens) understøtter den gode overgang og overlevering bl.a. ved at tydeliggøre procedure, sagsgang og roller/ansvar. Ligeledes skal folkeskolerne sammen med Ungdomscenter Horsens identificere elever, der har behov for en særlig målrettet skole- og vejledningsindsats samt klæde de unge (og deres forældre) på til at kunne træffe et kvalificeret uddannelsesvalg på et oplyst grundlag. Dette beskrives i dokumentet 'Den gode overgang – fra folkeskole til ungdomsuddannelse'.

Dokumentet opdateres én gang årligt af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra hhv. folkeskoler, ungdomsuddannelser, Ungdomscentret og Tværgående Enhed for Læring (TEfL). Arbejdsgruppen nedsættes af Uddannelsesforum, og dokumentet godkendes efterfølgende i det samlede Uddannelsesforum.

Udover 'Den gode overgang - fra folkeskole til ungdomsuddannelse', er der lavet dokumentet 'Aftale om fravær og frafald blandt unge', der beskriver det tætte samarbejde mellem Ungdomscenter Horsens og uddannelserne i forhold til frafald

og frafaldstruede elever. I dokumentet gives eksempler på, hvordan uddannelserne arbejder med fastholdelse og fravær samt hvordan vi i fællesskab sikrer, at elever får den bedst mulige overgang fra én uddannelse til en anden.

Udover indsatserne beskrevet i de to dokumenter, skal alle ungdomsuddannelser underrette om de unges generelle forudsætninger for at få udbytte af undervisningen (Jf. Lov om kommunal indsats for unge under 25 år). I Horsens Kommune sker det på det årlige tilbagemeldingsmøde, hvor formålet er:

- At grundskolerne, udbyderne af 10. klasse og uddannelsesvejledere får bedre mulighed for at vurdere, om deres indsats over for tidligere elever har været hensigtsmæssig såvel fagligt som vejledningsmæssigt

- At ungdomsuddannelsesinstitutionerne kan tilpasse deres indslusningsaktiviteter, således at de unges overgang til ungdomsuddannelserne bliver så optimal som mulig

5. Strategi for flere unge i erhvervsuddannelse

Horsens Kommunes Børne- og Uddannelsesudvalg vedtog i 2017 'Strategi for flere unge i erhvervsuddannelse'. Strategien fastsatte syv indsatsspor for perioden 2017-2020, som skulle bidrage til, at endnu flere elever i Horsens Kommunes skoler søgte optagelse på en erhvervsuddannelse. Siden 2017 har vi styrket indsatsen og fokus i grundskolen samt vejledningen, og vi har styrket samarbejdet med erhvervsuddannelser og virksomheder i kommunen.

I 2017 var fokus på de tekniske erhvervsuddannelser og resultaterne har vist, at fokus på dette har haft en effekt. Men Horsens Kommune har som velfærdsleverandør også en forpligtelse til at rekruttere dygtige, veluddannede medarbejdere inden for omsorgsfagene. Derfor vil vi i strategien for perioden 2021-2025 have et bredt fokus på erhvervsuddannelserne – også de humanistiske. Horsens Kommunes 'Strategi for flere unge i erhvervsuddannelse 2.0' har ni indsatsspor som for perioden 2021-2025, skal bidrage til, at endnu flere unge i Horsens Kommunes skoler søger optagelse på en erhvervsuddannelse.

6. Uddannelse og job samt vejledningsaktiviteter

I 2016 oprettede Horsens Kommune to stillinger som tovholdere for Uddannelse og Job (UJ). Dette for at styrke samarbejdet mellem grundskoler, ungdomsuddannelser og virksomheder og dermed blandt andet sikre den røde tråd i arbejdet med uddannelse og job samt vejledningsaktiviteter. Ligeledes er der UJ-koordinatorer på alle folkeskoler. Koordinatorerne er lærere, som udover deres almene undervisning, står for UJ på skolen. De deltager i to UJ-koordinatordage om året, hvor de opdateres med ny viden om UJ, som de har ansvaret for at videreformidle. Dagene arrangeres af UJ-tovholderne, tovholder for UJ-indsatsen Samspil samt ungdomsuddannelserne.

Forskning viser, at eleverne kan få langt mere ud af UJ- samt vejledningsaktiviteter i folkeskolen, hvis vi er gode til at bruge aktiviteterne til at lære eleverne at træffe

et kvalificeret valg (Poulsen, Thomsen, Buhl og Hagmayer, 2016). Derfor udvikles alle vejledningsaktiviteter i Horsens Kommune med afsæt i karrierelæring. Med karrierelæring har vi fokus på elevernes håndtering af og forståelse for deres eget uddannelsesforløb og overgange i uddannelsessystemet ved hjælp af elevernes viden om dem selv, fag, uddannelser, arbejdsmarked og samfundet. Det kan i praksis gøres ved at arbejde med de unges erfaringer, drømme, valg, refleksioner, forventninger, motivation samt koblingen til deres fritid og øvrige liv.

Samtidig ved vi, at elevernes udbytte af vejledningsaktiviteterne forstærkes, når det kombineres med både for- og efterbehandling, og hvor der konkret arbejdes med elevernes refleksioner, perspektiver og viden.

Karrierelæring samt for- og efterbehandlingsforløb er implementeret i alle vejledningsaktiviteter fra 6.-10. klasse, der illustreres nedenfor i skema 1:

	Kollektiv vejledning	Faste uddannelses- og job aktiviteter	Uddannelses- og job undervisning	Omfang besluttes på den enkelte skole
6. klasse			Samspil (25 timer)	Praktik Uddannelses- og job aktiviteter planlagt lokalt
7. klasse	Kollektiv vejledning		Samspil (25 timer)	Praktik Uddannelses- og job aktiviteter planlagt lokalt
8. klasse	Kollektiv vejledning	Introduktionskurser Skills Stafetten Uddannelsesmesse	Samspil (25 timer)	Praktik Juniormesterlære Uddannelses- og job aktiviteter planlagt lokalt
9. klasse	Kollektiv vejledning	Uddannelsesmesse Brobygning	Samspil (25 timer)	Praktik Juniormesterlære Uddannelses- og job aktiviteter planlagt lokalt
10. klasse	Kollektiv vejledning	Brobygning		Praktik Uddannelses- og job aktiviteter planlagt lokalt

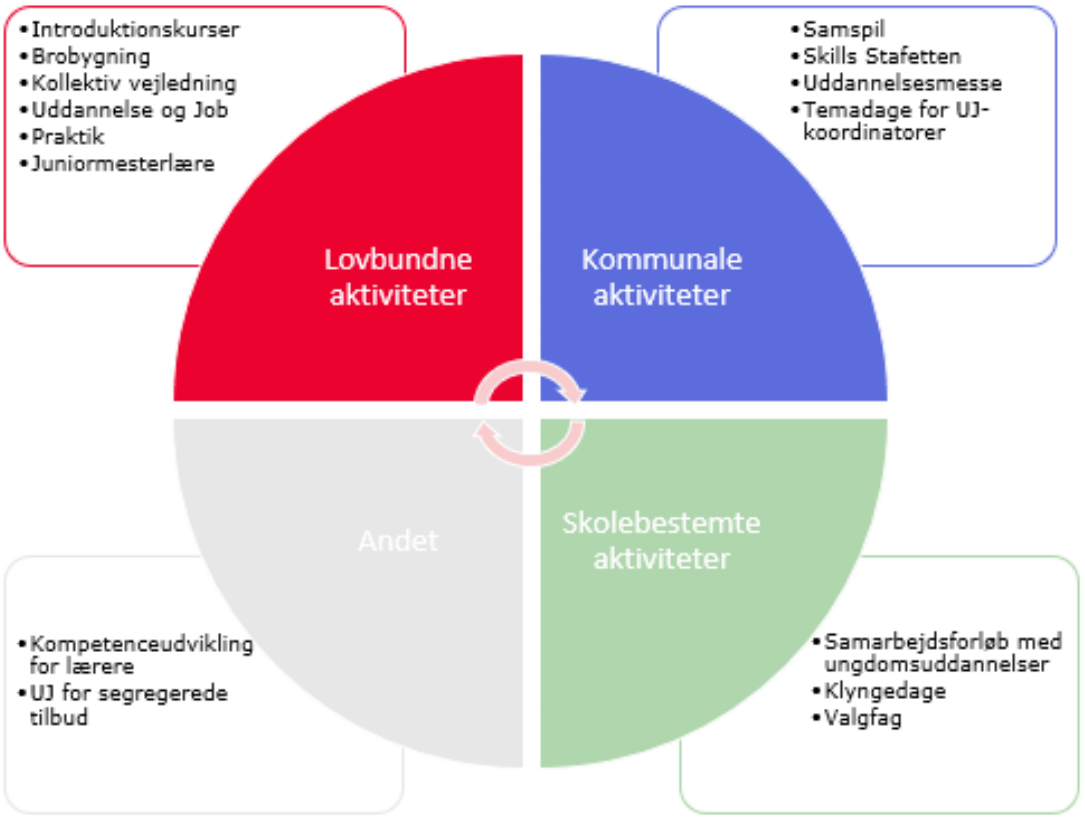
Skema 1 – Oversigt over aktiviteter fordelt på klassetrin

Der er lavet en beskrivelse af hver enkelt vejledningsaktivitet på Ungdomscenter Horsens' hjemmeside, således både elever, lærere og forældre kan få et indblik i, hvad eleverne skal opleve på de forskellige klassetrin. Ligeledes er der lavet for- og efterbehandlingsforløb til samtlige aktiviteter, som lærerne på de forskellige klassetrin kan benytte i undervisningen. Disse forløb findes dels i MinUddannelse, som alle folkeskoler benytter, og dels på Ungdomscentrets hjemmeside, så privat- og friskoler har mulighed for at tilgå dem. Alle forløb er bygget op på samme måde med hhv. introduktion, lærervejledning, beskrivelse af aktiviteten, forbehandlingsopgaver samt efterbehandlingsopgaver, herunder evaluering. Dette

for at skabe systematik og en rød tråd, så sammenhængen bliver transparent for både elever, lærere og forældre. Derudover er der lærernoter til de forskellige opgaver, således lærerne hele tiden guides og kender formålet.

Hvert år når materialerne bliver revideret og tilpasset, gennemgås hver enkelt opgave til alle aktiviteter for at sikre, at der ikke er opgaver, som går igen på tværs af afdelinger, årgange, fag eller materialer. På den måde undgår vi, at eleverne har den samme opgave/aktivitet flere gange, og vi er således med til at fastholde, at der hele tiden sker en udvikling og naturlig progression i den vejledning og undervisning, som eleverne oplever.

Udover de lovbundne vejledningsaktiviteter såsom brobygning og kollektiv vejledning, er der også iværksat flere kommunale og skolebestemte aktiviteter, hvilket illustreres i nedenstående figur 2:

Figur 2 – Alle vejledningsaktiviteter

På praktik.horsens.dk kan elever, forældre og lærere læse mere om de forskellige muligheder for praktik, der er i Horsens Kommune. Derudover er der lavet en oversigt over de forskellige praktiktyper og iværksættelse heraf, mens der ydermere er lavet en side, der beskriver mulighederne for juniormesterlære.

Udover de mange lovbundne og kommunale UJ-aktiviteter, findes der i Horsens Kommune også UJ-samarbejdsforløb med ungdomsuddannelserne, som lærerne på de enkelte skoler selv kan udvælge forløb i. Her arbejder eleverne både med for- og efterbehandlingsopgaver, som handler om noget fag-fagligt og noget, som handler om uddannelse og job. På den måde sikrer vi, at uddannelse og job bliver integreret i fagene.

Endvidere tilbydes der kompetenceudvikling i Uddannelse og Job for lærere. Dette dels for at klæde lærerne på til at afvikle forløb inden for UJ, og dels for at facilitere mødet og dialogen mellem dem og ungdomsuddannelserne.

7. Årsoversigt

For at give lærere, skoleledere, ungdomsuddannelser og andre samarbejdspartnere et overblik over vejledningsaktiviteter i løbet af året, er der lavet en kalender, som samler disse. Derudover har Ungdomscenter Horsens udarbejdet et skema med en årsoversigt vedrørende alle vejledningsaktiviteter, vigtige datoer, opgaver, etc. som medbringes til planlægningsmøderne med skolerne.

8. Forældreinvolvering

Både forskning og Horsens Kommunes egne undersøgelser samt evalueringer viser, at forældre er vigtige, når det kommer til elevernes overvejelser om uddannelsesvalg (Juul, Pless og Katznelson, 2016; Pless og Juul, 2018; EVA, 2019; Horsens Kommune, 2022). Derfor arbejder vi målrettet på at udvide forældrenes uddannelsesviden samt på at styrke involveringen af og informationen til forældrene om det, deres børn oplever og lærer om uddannelse og job i skolen.

På Ungdomscenter Horsens' hjemmeside har vi lavet en forældreside, der samler alle relevante informationer, som relaterer sig til deres børns uddannelsesvalg. Her kan de bl.a. læse om alle de UJ-aktiviteter, som deres børn skal opleve i løbet af 6.-10. klasse, se videoer og høre podcasts om deres rolle som forældre samt finde links til hvor de kan læse mere og stille spørgsmål til uddannelsesvejledere.

Ungdomscenter Horsens har i samarbejde med alle de lokale uddannelsesinstitutioner lavet siden uddannelser.horsens.dk, hvor forældre sammen med deres børn kan undersøge alle de lokale uddannelsestilbud. Her kan de hvert år fra august til marts finde alle de åbent hus arrangementer, som udbydes af uddannelserne. Derudover er der, ligesom på Ungdomscentrets hjemmeside, en hel side til forældre, hvor de kan blive klogere på alt fra uddannelsessystemets opbygning til optagelse.dk og praktik.

For at gøre det lettere tilgængeligt for både elever og forældre at finde erhvervspraktik i en virksomhed, har Ungdomscenter Horsens lavet siden praktik.horsens.dk. Her er det muligt at se et oversigtskort over de virksomheder, der tilbyder erhvervspraktik lokalt, og der er ligesom på de andre sider, en fane til

forældre, hvor de kan finde inspiration til at hjælpe deres barn i forbindelse med praktikken.

Horsens Kommune afholder hvert år en uddannelsesmesse for ca. 7000 elever og forældre. Messen afholdes en lørdag, og der er mødepligt for alle elever fra 8.- 10. klasse, som opfordres til at tage deres forældre med. Ved ankomst er der særskilte oplæg for elever og forældre, som er udarbejdet til de enkelte målgrupper. Til uddannelsesmessen i 2025, havde 82% af eleverne deres forældre med, og 75% var enige i, at det var en god idé, at de kunne komme med (Horsens Kommune, 2025). Forud for messen modtager alle forældre praktiske informationer, og efterfølgende har de mulighed for at evaluere, så de får indflydelse på, hvordan messen skal afvikles fremadrettet.

9. Ungeområdets udviklingsplan og status

Udviklingsplanen for ungeområdet er et styringsværktøj, der kan understøtte en målrettet styring af og opfølgning på udviklingen af det samlede ungeområdet i Horsens Kommune.

I arbejdet med udviklingsplanen er der to niveauer. For det første udarbejdes der en kommunal udviklingsplan for det samlede ungeområdet, som indeholder overordnede udviklingsområder. For det andet udarbejdes der i dialog mellem Ungechefen og lederne en udvekslingsaftale på ledelsesniveau, som har til formål at omsætte udviklingsområderne i den kommunale udviklingsplan til konkrete indsatser.

Udviklingsplanen er gældende for to år, men hvert år gøres der status på udviklingsområderne samt centrale nøgletal for området.

Nuværende udviklingsplan er gældende i perioden 2024-2026, hvor følgende udviklingsområder er i fokus:

- Fællesskab
- Uddannelse og job
- Helhed og sammenhæng

På Ungdomscentrets hjemmeside er det muligt at læse mere om status på udviklingsplanen.

10. Evalueringer og undersøgelser

Ungdomscenter Horsens har udarbejdet en samlet evalueringsplan og arbejder systematisk med evaluering af størstedelen af alle vejledningsaktiviteter. Dette for at skabe overblik over de forskellige indsatser og få konkret viden om, hvad der virker samt hvad der eventuelt skal ændres. Det gør det ligeledes muligt at følge progressionen over tid og skabe forbedringer kontinuerligt år for år. Derudover laves hvert år en samlet undersøgelse af tendenser for de unges uddannelsesvalg i Horsens Kommune. Dette for at få et indblik i elevernes overvejelser vedrørende valget samt hvad der er vigtigt for dem i den forbindelse og hvilke aktiviteter, der bedst kan hjælpe dem på vej.